

Ghid de evaluare a propunerilor de proiecte LIFE+ 2011
(traducere neoficială)

Acest document are scopul de a explica publicului criteriile și procedurile ce vor fi folosite pentru evaluarea propunerilor LIFE+ ce vor fi depuse pentru runda de proiecte 2011 de selectare și evaluare.

Cuprins

1. Generalități	3
2. Etapa de admitere, respingere și de eligibilitate	4
3. Etapa de selecție	7
4. Etapa de premiere	11
5. Etapa de trasare a listei lungi și de rezervă pentru propunerile aprobate în etapa de revizuire	15
6. Etapa de revizuire.....	17
7. Stabilirea listei finale scurte și de rezervă de propuneri ce vor fi supuse Comitetului Life+	18
8. Întâlnirea Comitetului LIFE+	19
9. Formularul de evaluare detaliat	20
ANEXĂ: Graficul alocărilor naționale	

1. Generalități

Procesul de selecție/evaluare/revizuire este realizat de către Comisia Europeană, cu asistența companiilor/consorțiilor unor evaluatori experți independenți, numiți mai departe „Contractori”. Comisia rămâne responsabilă pentru respingerea propunerilor de-a lungul procesului, pentru acordarea scorului final și pentru realizarea unei liste finale de propuneri ce vor fi co-finanțate.

Toate propunerile ce vor sosi înainte de termenul **limită 9 septembrie 2011, 17.00**, via Autoritatea Națională Competentă vor fi înregistrate în baza de date ESAP (*Evaluation and Selection Award Procedure*). Orice informație depusă după termenul limită nu va fi luată în considerare, decât dacă Comisia a cerut special unui solicitant să furnizeze informația.

Din momentul terminării înregistrării propunerii în ESAP evaluatorii individuali vor avea acces la ESAP și vor putea să-și exprime comentariile și scorul.

Principiile de bază a selecției și a evaluării

Toți evaluatorii, din Comisie și Contractori, trebuie să-și bazeze evaluările propunerilor pe ghidul de evaluare, folosind întrebările stabilite pentru fiecare criteriu.

În limitele regulilor de alocare naționale și tematice a Regulamentului LIFE+, principiul egalității tuturor propunerilor trebuie strict aplicat de-a lungul etapelor de admitere, respingere și eligibilitate, selecție și premiere ale procesului de evaluare. Evaluarea și acordarea scorului trebuie să fie cât mai obiective și cât mai echitabile posibil. Fiecare decizie (pentru criteriile de admitere, respingere și eligibilitate, selecție) și fiecare scor acordat (pentru criteriul de premiere) trebuie să fie justificat clar în ESAP prin comentarii argumentate.

Toate comentariile din ESAP se vor face în limba engleză. Evaluatorii trebuie să se asigure că aceste comentarii sunt concise, complete și inteligibile. Toate comentariile trebuie să fie pertinente și să nu necesite explicații ulterioare și să fie relevante atât pentru propunere cât și pentru criteriile aplicate. Evaluatorii trebuie să evite estimările vagi și ambigui. Comentariile trebuie să fie suficient de precise pentru a permite Comisiei să pună întrebări precise solicitanților pe perioada etapei de revizuire. Pentru fiecare criteriu de evaluare, evaluatorii trebuie să furnizeze comentarii clare la „pro” și „contra” justificând scorul acordat.

Evaluatorii trebuie să introducă în ESAP detalii clare și sugestii realiste pentru eventuale amendări și îmbunătățiri a propunerii de proiect. Dacă un proiect este ales pentru așa numita „listă lungă”, aceste sugestii vor deveni esențiale pentru etapa de revizuire următoare.

Criteriile de evaluare acordate de Contractor, vor fi întotdeauna estimate independent de cel puțin 2 evaluatori experți. Fiecare expert trebuie să elaboreze un raport de evaluare în ESAP pentru fiecare propunere desemnată. Pe baza acestor rapoarte, contractorul va furniza o sinteză a evaluărilor pentru fiecare propunere depusă pentru evaluare. În cazul în care evaluările a doi experți diferă în mod semnificativ, Contractorul va realiza o a treia evaluare a propunerii și va elabora un nou raport pe baza criteriilor sale particulare.

2. Etapa de admisibilitate, respingere și eligibilitate

Toate propunerile depuse pentru sesiunea LIFE+ 2011 vor fi verificate pentru conformitate cu următoarele „criterii de eligibilitate” (vezi Secțiunea 9 al prezentului ghid pentru o listă detaliată de întrebări):

- 1) Propunerile au fost depuse la Comisia Europeană, via Autoritatea Națională competentă, înainte de termenul limită **9 septembrie 2011, 17 h 00**.
- 2) Propunerea a fost trimisă Comisiei Europene pe CD-ROM sau DVD, în format electronic, .pdf. pentru mai multe informații privind conținutul și structura fișierului de aplicare ce va fi depus, analizați „Ghidului pentru aplicații 2011”
- 3) Pentru propunere a fost folosit formularul standard de solicitare LIFE+ 2011 (descărcabil de pe website-ul Comisiei). În funcție de obiectivele propunerii au fost folosite formularele "LIFE+ Natură și Biodiversitate", "LIFE+ Politică și Guvernare de Mediu " sau "LIFE+ Informare și Comunicare ".
- 4) Toate formularele au fost completate în totalitate.
- 5) În afară de dată și semnătură, aplicația nu este scrisă de mână.
- 6) Formularele scanate A3, A4 (dacă sunt unul sau mai mulți beneficiari asociați) și A6 (dacă sunt unul sau mai mulți co-finanțatori) au vizibile ștampila și semnăturile datate cu statutul și numele întreg al celui care semnează. Dacă statutul beneficiarului/co-finanțatorului „nu este confirmat în totalitate”, este necesară o declarație de explicare a statutului curent al angajamentului. Pentru proiectele *LIFE+ Natură și Biodiversitate* este necesar un formular A8 cu semnătura datată, furnizat de către autoritatea națională competentă din Statul Membru respectiv (sau din parte tuturor statelor membre implicate în proiectul multi-național). Pentru proiectele *LIFE+ Informare și Comunicare* care vizează prevenirea incendiilor forestiere, un formular A8 cu semnătura datată este furnizat de către autoritatea silvică competentă la nivel național. Toate declarațiile semnate, menționate mai sus, sunt foarte importante. Nefurnizarea lor sau nedeclararea contribuției financiare (formularele A3, A4 și A6) pot duce la excluderea propunerii. Semnarea formularelor A3 și A4 arată că beneficiarul nu se încadrează în limitele Articolului 93 (1) și 94 din Regulamentul Financiar (Regulamentul Comisiei (EC, Euratom)) nr. 2342/2002 din 23 Decembrie 2002)¹.
- 7) Formularul B1 (descrierea sumară a proiectului) este completat în limba engleză. Celelalte formulare pot fi completate în celelalte limbi oficiale ale UE, cu excepția limbilor malteză și irlandeză.
- 8) Beneficiarii sunt legal înregistrați pe teritoriul Uniunii Europene.
- 9) Sunt furnizate următoarele 3 anexe financiare obligatorii pentru beneficiarii care sunt **organizații comerciale private sau organizații private fără caracter comercial**.

---

¹ O.J. L248 of 16.10.2002

- "Declarația financiară LIFE+ simplificată", furnizat în pachetul de solicitare LIFE+ sub forma unui document separat în format Excel. Tabelul financiar trebuie completat și anexat propunerii sub forma unui fișier Excel.
- Cel mai recent bilanț contabil anual, precum și declarația de profit și pierderi. Acest document trebuie anexat propunerii LIFE+ sub forma unui document .pdf scanat, printabil în format A4. Dacă un solicitant nu poate furniza aceste date, deoarece organizația este una recent creată, trebuie să se furnizeze un plan de management (pentru cel puțin 12 luni) cu datele financiare pregătite în concordanță cu cerințele legislației naționale.
- În cazul în care cofinanțarea europeană solicitată depășește 300.000 Euro, bilanțul anual și declarația de profit și pierderi înregistrate vor fi însoțite fie de un raport independent de audit care certifică situația financiară reală a beneficiarului fie de un certificat oferit de un auditor independent care garantează faptul că suma reflectă situația beneficiarului. Acest document trebuie să fie anexat la propunerea LIFE+, ca un document scanat în format .pdf, printabil în format A4. În cazul unei organizații private nou create, certificatul de auditor se va baza pe planul de management în care datele financiare obligatorii sunt prezentate conform prevederilor naționale legale.

Trebuie să se observe faptul că anexele de mai sus vor fi cerute de către Comisie independent dacă acestea sunt obligatorii sau nu pentru un tip particular de organizație, în conformitate cu legislația națională, în coordonarea statului membru beneficiar.

10) Următoarea anexă financiară este obligatorie pentru beneficiarii coordonatori care sunt **organisme publice**:

- „declarația organismului public” prin care se atestă că beneficiarul este organism public, sau echivalentul unui „organism de drept public”, trebuie completată în întregime cu semnătură datată.

Toate propunerile LIFE+ care nu îndeplinesc toate criteriile de admisibilitate menționate mai sus vor fi declarate neeligibile și vor fi eliminate de la viitoarele evaluări, excepție situația în care intră sub incidența uneia din cazurile menționate mai jos:

1. lipsește unul din cele trei formulare obligatorii (întrebarea de eligibilitate nr. 4)
2. una sau mai multe semături/datate/ștampile obligatorii lipsesc (întrebare de eligibilitate nr. 6 și 10- acolo unde este relevant)
3. una sau mai multe anexe financiare obligatorii lipsesc (întrebare de eligibilitate nr. 8)

Pentru toate propunerile LIFE+ care intră sub incidența uneia sau mai multor situații mai sus menționate, restul propunerii fiind completat în totalitate, Comisia va trimite un e-mail beneficiarului coordonator indicând formularele de aplicare sau anexele financiare care lipsesc.

Adresa de email a persoanei de contact indicată în formularul A2 va fi folosită pentru corespondență și pentru toată corespondența viitoare, deci aplicanții trebuie să se asigure că adresa de email este una validă, activă și verificată zilnic.

O copie a e-mailului va fi trimis punctului național de contact. Solicitantul va avea la dispoziție **5 zile lucrătoare** pentru a răspunde și furniza prin email, documentele/formularele care lipsesc/incomplete.

Comisia va folosi această perioadă pentru a solicita anexele financiare obligatorii menționate la pct. 9 în situația în care există nelămuriri cu privire la statutul oricărui organism public.

Propunerile de proiecte pentru care materialele care lipsesc sau care sunt incomplete nu au fost trimise în termenul solicitat vor fi declarate *neeligibile* și vor fi eliminate.

Propunerile vor fi, de asemenea, verificate după un criteriu de eligibilitate (vezi secțiunea 9 a prezentului ghid pentru o listă detaliată a întrebărilor):

- Proiectele trebuie să acopere una din cele trei componente ale programului LIFE+ (Natura și Biodiversitate, Politica de mediu și Guvernare, Informare și Comunicare)

Până la finalizarea etapei de admitere, excludere și eligibilitate, toți solicitanții ai căror propuneri au fost respinse vor fi informați cu privire la eliminarea propunerilor prin intermediul unei scrisori. O copie a scrisorii va fi trimisă și punctului de contact național LIFE+.

Solicitanții propunerilor eligibile nu vor fi informați în această etapă.

3. Etapa de selecție

Propunerile care nu au fost respinse la sfârșitul etapei de admitere, respingere și eligibilitate sunt verificate pentru conformitatea cu criteriile tehnice și financiare de selecție. Propunerile care nu corespund criteriilor tehnice și financiare de selecție listate mai jos vor fi eliminate de la viitoarele evaluări.

A. Criterii tehnice de selecție

1) Siguranța tehnică a participanților la proiect

O propunere poate fi eliminată doar în baza acestui criteriu, dacă evaluatorul are dovezi clare privind gradul de seriozitate al solicitantului sau a unuia din partenerii în proiectele LIFE anterioare sau în alte proiecte finanțate de Uniunea Europeană și care nu au dovedit că au adoptat măsuri de evitare a problemelor sau există dovezi clare referitoare la incapacitatea tehnică a acestora de a implementa proiectul.

2) Scopul propunerii LIFE+

O propunere poate fi exclusă dacă nu îndeplinește scopul finanțării LIFE+, așa cum se definește în articolul 1 și 4 din Regulamentul LIFE +.

3) Întrebări specifice pentru fiecare componentă LIFE+

O propunere este respinsă în acest stadiu dacă nu îndeplinește toate criteriile relevante pe componente:

1a) Criterii aplicabile tuturor propunerilor LIFE+ Natura și Biodiversitate:

1. partea, din bugetul propunerii, alocată acțiunilor concrete de conservare este de cel puțin **25%** (o "acțiune concretă de conservare" este definită aici ca orice acțiune necesară îmbunătățirii permanente sau temporare a statutului de conservare a speciilor, tipurilor de habitat și ecosistemelor țintă). Vezi secțiunea 2.2 și 2.3 din *Ghidul aplicantului 2011 – LIFE+ Natură și Biodiversitate* pentru posibile excepții de la această regulă.

1b) Criterii aplicabile numai propunerilor LIFE+ Natura:

1. acțiunile propuse au scopul de a implementa obiectivele Directivelor Păsări și Habitate și privesc măsurile de conservare pentru specii și/sau tipuri de habitate listate în anexele relevante din cadrul celor 2 directive.
2. pentru acțiunile de conservare orientate asupra siturilor, sunt dovezi suficiente pentru investițiile durabile pe termen lung pentru un statut de conservare adecvat. Vezi secțiunea 2.2 din *Ghidul aplicantului 2011 – LIFE+ Natură și Biodiversitate* pentru mai multe detalii.
3. acțiunile propuse sunt măsuri demonstrative sau de bune practici.
4. acțiunile propuse au loc pe teritoriul Statelor Membre, acolo unde Directivele Păsări și Habitate sunt aplicabile (teritoriul Statelor Membre, excepție French Overseas Departments) sau sunt acoperite de excepțiile prevăzute în secțiunea 1.6.8 din *Ghidul Aplicantului – LIFE+ Natură și Biodiversitate*.

1c) Criterii aplicabile numai propunerilor LIFE+ Biodiversitate:

1. acțiunile propuse fac referire la obiectivele Comunicării Comisiei COM(2006) 216 final - "Stoparea pierderii biodiversității Halting până în 2010 – și după" și la obiectivele Comunicatului Comisiei COM (2010) 4 final „Opțiuni pentru o viziune și o țintă europeană privind biodiversitatea după 2010”;
2. acțiunile propuse sunt măsuri inovative sau demonstrative;

3. acțiunile propuse se desfășoară pe teritoriul Statelor Membre ale UE sau sunt acoperite de excepțiile prevăzute în secțiunea 1.6.8 din *Ghidul Aplicantului – LIFE+ Natură și Biodiversitate*.

2) Criterii aplicabile numai propunerilor *LIFE+ Politică și Guvernare de Mediu*:

1. acțiunile propuse sunt măsuri inovative sau demonstrative care fac referire la prioritățile „ariilor de acțiune” stabilite de ghidul de solicitare *LIFE+ Politică și Guvernare de Mediu* sau este o propunere pentru monitorizarea pădurilor așa cum se înțelege în art. 3.2. (d) din Regulamentul LIFE+
2. acțiunile propuse se desfășoară pe teritoriul Statelor Membre ale UE sau sunt acoperite de excepțiile prevăzute în secțiunea 1.6.8 din *Ghidul Aplicantului – LIFE+ Politici și Guvernare de Mediu*.

3) Criterii aplicabile numai propunerilor *LIFE+ Informare și comunicare*:

1. acțiunile propuse sunt campanii de creștere a conștientizării cu privire la mediu, protecția naturii, probleme de conservare a biodiversității, ce vin în sprijinul deciziilor politice de mediu și/sau furnizează informația către cetățeni; sau sunt campanii de creștere a conștientizării pentru prevenirea incendiilor forestiere și/sau activități de training a agenților de stingere a incendiilor.
2. Parteneriatul proiectului (coordonatorul beneficiar și beneficiarii asociați) au capacitatea tehnică/ experiența în problemele specifice de mediu cărora li se adresează proiectul/prevenirea incendiilor forestiere și comunicare;
3. Proiectul include activități de monitorizare a creșterii gradului de conștientizare/ acțiuni de comunicare pentru publicul țintă și pentru problemele de mediu țintă;
4. acțiunile propuse se desfășoară pe teritoriul Statelor Membre ale UE sau sunt acoperite de excepțiile prevăzute în secțiunea 1.6.8 din *Ghidul Aplicantului – LIFE+ Informare și Comunicare*.

Asistență pentru evaluarea sau demonstrarea caracterului inovativ al propunerilor LIFE+ Politici și Guvernare de Mediu:

Acolo unde acțiunile propuse sunt prezentate ca fiind **innovative**, nivelul inovației poate fi evaluat din diferite perspective:

- a) față de tehnologiile aplicate de proiect (inovația tehnologică),
- b) referitor la modul în care tehnologiile sunt aplicate (inovații în progres și metode) și,
- c) inovația referitoare la modelele economice și de afaceri dezvoltate de proiect (inovația economică și de afaceri)

Aceste dimensiuni diferite ale mediului de inovație trebuie să fie comparate cu ultimele descoperiri la nivel global. Inovația nu trebuie să fie redusă la aspecte tehnologice. De exemplu, o procedură nouă poate schimba o etapă specifică a procesului de producție al unui produs sau poate atrage după sine transformarea întregului ciclu de producție și impactul total al ciclului de producție. La fel se aplică și pentru un model economic nou sau de afaceri, care va avea capacitatea de a transforma un deșeu fără valoare în acest moment într-unul nou prin mijloace de inginerie economică și să-l transforme într-un model economic. Tehnologia geografică sau numai practica de transfer nu poate fi considerată ca fiind inovativă. În egală măsură, proiectele care implică cercetare pură sau dezvoltare sau numai activități pregătitoare (studii, rapoarte) nu pot fi considerate inovative.

Acolo unde acțiunile propuse sunt prezentate ca acțiuni **demonstrative**, ele pot fi considerate cu caracter demonstrativ în cazul în care ipotezele sunt validate sau respinse ca rezultat al implementării proiectului. Propunerea trebuie să demonstreze că au fost urmate etapele necesare pentru verificarea ipotezei respective. În ceea ce privește scala demonstrativă, proiectul trebuie implementat la o scală tehnică ce permite evaluarea din punct de vedere tehnic și economic. Propunerea trebuie să justifice alegerea unei scale particulare a proiectului (de ex. tipul și cantitatea cercetărilor anterioare necesare). Mai ales, pentru proiectele care dezvoltă sisteme de suport decizional sau instrumente de planificare, trebuie să existe o acțiune specifică de implementare a instrumentului, pentru a demonstra viabilitatea tehnică și economică și a stabili o comparație cu situația inițială.

B. Criterii financiare de selecție

Scopul selecției financiare este de a verifica conformitatea propunerilor LIFE+ cu Articolul 176 din Regulile de Implementare a Regulamentului Financiar (Regulamentul Comisiei (EC, Euratom) Nr. 2342/2002 din 23 decembrie 2002). Acesta spune că „*solicitantul trebuie să aibă surse stabile și suficiente de finanțare a activităților pe perioada de desfășurare a acțiunilor .... și să participe la finanțarea lor*” .

Comisia va utiliza toate informațiile disponibile pentru a evalua dacă un candidat îndeplinește criteriile de selecție și de respingere. Pe baza art. 176, o propunere va fi respinsă dacă evaluatorul prezintă dovezi clare ce cad sub incidența oricărei din situațiile prezentate:

- dacă există informații care să arate că solicitantul și/sau partenerii se găsesc în una din situațiile menționate în art. 93 (1) și 94 a Regulamentului financiar nr. 1605/2002 (JO L 248 din 16/10/2002).
- Rezultatele auditului efectuat de instituțiile Uniunii Europene arată clar incapacitatea de a îndeplini regulile administrative ale grantului european și în special a celor aplicabile în LIFE;
- Contribuția financiară la bugetul proiectului a unuia dintre beneficiari este de 0 Euro.
- beneficiarul coordonator are o datorie neplătită față de Comisie la momentul depunerii cererii sale. Comisia va face această evaluare pe baza sistemului de avertizare timpurie

Pentru organizațiile private comerciale și non-comerciale:

- Raportul auditorului sau bilanțul atestat de auditor și contul de profit și pierdere arată că solicitantul nu a oferit o „păreră obiectivă” asupra viabilității financiare.²
- Pe baza testului viabilității financiare, s-a ajuns la concluzia că beneficiarul coordonator nu are capacitatea de a acoperi partea de co-finanțare pentru perioada propusă de proiect
- Pe baza testului viabilității financiare, s-a ajuns la concluzia că beneficiarul coordonator nu are capacitatea de a administra sumele financiare furnizate de bugetul proiectului pentru perioada propusă de proiect

---

² O declarație cum că auditorul a realizat sarcina în concordanță cu standardele generale de auditare și fără restricții în realizarea activității sale pentru exprimarea unei opinii, că declarațiile financiare auditate erau în concordanță cu principiile generale de contabilitate și că oferă o imagine reală asupra stării financiare a organizației respective și a rezultatelor.

Viabilitatea financiară a beneficiarului coordonator și capacitatea acestuia de a administra granturile mari UE sunt estimate pe baza informațiilor financiare furnizate în „declarația financiară simplificată”.

Verificarea viabilității financiare va fi folosită la evaluare atunci când garanția financiară este cerută pentru a acoperi parțial sau total pre-finanțarea UE a proiectului. În particular, garanția financiară va fi cerută întotdeauna în următoarele situații:

1) propunerile unei **organizații private comerciale** dacă sunt respectate mai puțin de 2 din următoarele criterii:

1. raportul "împrumutul total cerut împărțit la nr. de ani ai proiectului"/"capitalul proprii" (shareholders' equity") este mai mic de 1
2. raportul „active curente”/” pasive curente" este mai mare de 1
3. raportul „total pasive”/”total active " este mai mic de 0.8
4. există un profit operațional pozitiv.

2) propunerile din parte unei **organizații non-profit (ONG)** dacă nu se respectă nici unul din cele 3 criterii:

1. raportul "împrumutul total cerut împărțit la nr. de ani ai proiectului"/"împrumut/ subvenții" ("subsidies") este mai mic de 1
2. raportul „active curente”/” pasive curente " este mai mare de 1
3. raportul „total pasive”/”total active" este mai mic de 0.8

4. Propunerile vor fi respinse atunci când nici una dintre criteriile menționate nu sunt respectate, iar raporturile diferă semnificativ față de pragurile indicate mai sus.

Etapa de premiere

Toate propunerile care nu au fost respinse până la finalul etapei de selecție, vor fi supuse unei evaluări mai amănunțite în etapa de premiere. Proiectelor admise în această etapă li se vor acorda scoruri pe baza următoarelor 6 criterii:

Numele criteriului de premiere	Scorul maxim	Scorul minim	Divergențe semnificative
1. coerență și calitate tehnică	15	8	> 3
2. coerență și calitate financiară	15	8	> 3
3. contribuție la obiectivele generale LIFE+	25	12	> 4
4. valoare europeană adăugată și complementaritate și utilizarea optimă a finanțării europene	30	15	> 6
5. caracterul transnațional	5	-	> 1
6. conformitate cu prioritățile naționale anuale și valoarea națională adăugată conform autorității naționale LIFE+	10	-	> 2
Total	100		

Pentru fiecare propunere, vor fi analizate toate cele 6 criterii și acordate scoruri de către 2 evaluatori experți din partea Contractorilor. Pe baza acestor 2 estimări independente, Contractorul va stabili un raport sinteză pentru fiecare din cele 6 criterii.

Dacă un scor individual diferă semnificativ în cele 2 evaluări – diferența semnificativă este definită în tabelul menționat mai sus sau scorul efectului opus (trecut și eșec) - Contractorul trebuie să solicite o a treia evaluare a criteriului și să elaboreze un alt raport sinteză al criteriului.

1. Coerența și calitatea tehnică

O propunere trebuie să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă în termeni de acțiune, calendar, buget și valoarea banilor. Contextul pre-operațional trebuie descris amănunțit și trebuie să arate o legătură clară între probleme și amenințări, obiectivele proiectului, acțiunile propuse și rezultatele așteptate. Toate acțiunile trebuie să fie descrise și cuantificate și, dacă este necesar, însoțite de hărți adecvate. Propunerea trebuie să arate clară, unde, când și de către cine vor fi îndeplinite toate acțiunile propunerii.

Draftul propunerii trebuie să permită evaluatorilor să estimeze în ce măsură mijloacele financiare și tehnice implicate sunt adecvate pentru implementarea proiectului și dacă proiectul poate fi considerat valoros din punct de vedere al banilor.

Planificarea trebuie să fie realistă, iar potențialele dificultăți trebuie să fie corect estimate în formularele relevante.

Orice acțiune care nu contribuie în mod direct la atingerea obiectivelor proiectului poate fi considerată neeligibilă (exemplu – acțiunile pregătitoare sau studii ce nu sunt legate de implementarea proiectului, orice cercetare științifică fundamentală). O înlăturare a acestor acțiuni (și a bugetului acestora) din proiect trebuie propusă sub „Comentariile revizuirii”.

Propunerile pot să primească până la 15 puncte pentru acest criteriu. Scorul de trecere pentru acest criteriu este de 8 puncte. Pentru acest criteriu, o propunere va primi un scor sub scorul de trecere dacă este puțin înțeles și/sau cere o revizuire considerabilă.

2. Coerență și calitate financiară

Bugetul propunerii trebuie să fie compatibil cu acțiunile descrise în partea tehnică a propunerii. Contribuția financiară a solicitantului/partenerilor/co-finanțatori, bugetul propus și chetuielile propuse trebuie să fie în conformitate cu regulile și principiile prevăzute de ghidul de solicitare, Prevederile Comune pentru proiectele LIFE+ și Regulamentul LIFE+ . Bugetul trebuie să fie transparent și coerent, cost-eficient și să ofere cea mai bună valoare a banilor, inclusiv pentru managementul proiectului.

Propunerea poate să primească 15 puncte pentru acest criteriu. Scorul de trecere este de 8 puncte. Pentru acest criteriu, o propunere va primi un scor sub scorul de trecere dacă este puțin înțeleș și/sau cere o revizuire considerabilă.

3. Contribuția la obiectivele generale LIFE+

Prin intermediul acestui criteriu, propunerea poate fi considerată pentru un scor mare dacă problema țintă este de importanță relativă la nivel European, dacă are o contribuție relativă în rezolvarea problemei respective și/sau generează soluții ce pot fi folosite.

Propunerile pentru dezvoltarea sau îmbunătățirea legislației de mediu a Uniunii Europene pot fi considerate pentru un scor mare, dacă contribuie, în special, la integrarea mediului în alte politici și/sau contribuie la dezvoltarea durabilă.

Propunerile LIFE + care fac referire la "lista orientativă a temelor" prevăzute la capitolul 2 din Ghidurile de aplicare vor fi considerate favorabile.

Propunerile LIFE+ Natura și Biodiversitate care vor implica co-finanțarea mediului de afaceri vor fi privite favorabil.

Propunerile trebuie realizate astfel încât să asigure că acțiunile propuse sunt durabile, iar rezultatele permanente pot fi continuate.

În particular, Comisia acordă o importanță deosebită durabilității pe termen lung a proiectelor LIFE+ Natura. Rezultatele acestor proiecte vor fi verificate foarte atent de-a lungul procesului de evaluare.

Propunerea poate primi 25 de puncte. Scorul de trecere este de 12 puncte . O propunere poate primi un scor sub scorul de trecere dacă potențiala contribuție la obiectivele LIFE+ este scăzută și dacă îmbunătățirea este imposibilă sau necesită o revizuire.

4. Valoarea europeană adăugată, complementaritatea și folosirea optimă a fondurilor europene

Conform articolului 3 paragraf 2 din Regulamentul LIFE+, există cerințe minime diferite pentru diferitele tipuri de proiecte LIFE+:

- 1) Pentru *LIFE+ Natura*, trebuie propuse acțiuni demonstrative sau de bune practici;
- 2) Pentru proiectele *LIFE+ Biodiversitate*, *LIFE+ Politici și Guvernare de Mediu* și *LIFE+ Informare și Comunicare*, trebuie să se propună acțiuni demonstrative sau inovative, excepție următoarele 3 tipuri de proiecte:
  - a) Proiecte pentru campanii de creștere a conștientizării (*LIFE+ Informare și comunicare*),
  - b) instruire pentru agenții implicați în stingerea incendiilor forestiere (*LIFE+Informare și comunicare*)
  - c) monitorizare pe termen lung a pădurilor (*LIFE+ Politici și Guvernare de Mediu*)

Sub acest criteriu de atribuire, evaluarea propunerii de proiect se face din punct de vedere al modalității în care măsurile adoptate în proiect prezintă valoare adăugată europeană dincolo de cerințele minime stabilite.

Ca o completare la cele menționate anterior, propunerile LIFE+ trebuie să prevadă dezvoltarea și diseminarea experiențelor proiectelor. Monitorizarea, evaluarea, estimările trebuie prevăzute specific în propuneri, cum este cazul activităților de comunicare, diseminare și rețele.

Implicarea sau consultarea stakeholderi-lor în procesul de implementare a proiectelor vor fi luate în considerare de acest criteriu, ca și orice alt element pozitiv de guvernare inclus în propunere.

Combaterea schimbărilor climatice este, în prezent, de importanță ridicată pentru politica de mediu europeană. Astfel, proiectele care prevăd în mod special acțiuni sau abordări de management pentru reducerea "carbon footprint", pot primi un scor ridicat.

Articolul 9 al Regulamentului LIFE+ specifică măsurile ce nu pot fi finanțate sub LIFE+, dacă îndeplinesc criteriile de eligibilitate și scopul principal sau primesc asistență din partea altor instrumente financiare europene (ERDF, ESF, CIP, EFF și FP7). Solicitanții trebuie să justifice de ce acțiunile propuse nu intră sub incidența altor instrumente financiare ale Uniunii Europene. O atenție deosebită trebuie să se acorde evitării finanțării acțiunilor recurente (excepție fac activitățile care se dovedesc a fi inovative și/sau au un scop demonstrativ). Pentru proiectele LIFE – Natură, atunci când acțiunile recurente concrete de conservare necesare încă nu au loc, se poate propune o acțiune pentru a le aplica și implementa pentru o perioadă scurtă de timp ce nu va depăși jumătate din perioada totală a proiectului. Beneficiarul responsabil pentru această acțiune trebuie să-și asume în mod explicit continuarea acesteia pe perioada proiectului și după încheierea proiectului suportând costurile (sau dacă nu, furnizând un echivalent de la o altă organizație).

Propunerile care dezvoltă sinergii cu alte instrumente financiare comunitare și/sau se axează pe finanțarea acelor acțiuni ce nu pot fi finanțate prin aceste alte instrumente pot să primească un scor ridicat.

O propunere poate fi respinsă în ceea ce privește complementaritatea și folosirea optimă a finanțării europene, dacă nu respectă una sau mai multe puncte din următoarele situații:

1. LIFE+ nu este cel mai potrivit program de finanțare al acțiunilor propuse
2. Propunerea include activități recurente ce nu sunt nici inovative, nici cu caracter demonstrativ și nici nu acoperă o perioadă de probă (proiectele LIFE Natura)
3. Propunerea include măsuri compensatorii ce sunt obligatorii conform legislației naționale și/sau există evidențe privind contribuțiile financiare ce includ sume substanțiale din fonduri rezervate pentru măsuri compensatorii.
4. Există evidențe că sume substanțiale din bugetul proiectului sunt repartizate acțiunilor ce sunt asigurate financiar fără finanțare LIFE+ și care vor fi îndeplinite oricum în viitorul apropiat.

Propunerile pot să primească până la 30 de puncte pentru acest criteriu. Scorul de trecere este de 15 puncte.

5. Caracterul transnațional

Conform articolului 6 din Regulamentul LIFE+, propunerile transnaționale sunt favorabile finanțării Regulamentului LIFE+, atunci când cooperarea bilaterală este esențială pentru a garanta atingerea obiectivelor proiectului. Pe baza acestui criteriu, punctele adiționale pot fi date numai dacă există dovezi suficiente pentru valoarea adăugată a abordării transnaționale.

Propunerile pot să primească până la 5 puncte. Nu există un scor minim de trecere pentru acest criteriu.

6. Conformitatea cu prioritățile naționale anuale și valoarea națională adăugată conform autorității naționale LIFE+

Conform articolului 6.3 din Regulamentul LIFE+, Statele Membre pot să trimită Comisiei o listă a proiectelor naționale anuale selectate din Programul Strategic Național care se găsește în Anexa II a acestui Regulament. Prioritățile anuale stabilite la nivel național pentru selecția LIFE+ 2011 trebuie să fie publicate și sunt disponibile pentru consultare pe pagina web a LIFE+ (de remarcat că nu toate statele membre și-au definitivat prioritățile anuale pentru 2011).

O propunere cu acțiuni într-un singur stat membru poate primi între 0 și 5 puncte referitor la prioritățile anuale la nivel național, depinzând de încadrarea sau nu în cadrul priorităților anuale pentru anul considerat.

O propunere transnațională care se încadrează în prioritățile naționale a mai multor state membre poate fi avizată favorabil.

În conformitate cu Articolul 6.6 al Regulamentului LIFE+, statele membre pot trimite comentarii scrise pentru fiecare propunere de proiect. Autoritățile competente la nivel național pot face comentarii dacă o propunere se încadrează în prioritățile anuale selectate din Anexa II a Regulamentului LIFE+. Astfel de comentarii pot arăta că, de exemplu, acțiunile propuse sunt suportate de programele naționale, planuri de management oficiale sau de orice alt cadru legal la nivel național sau regional.

Comentariile oricărui stat membru trebuie să se refere și la relația autorității naționale cu proiectul.

Astfel de comentarii ale autorității naționale pot fi luate în considerare numai dacă au fost trimise comisiei până la termenul limită de **9 septembrie 2011**.

Propunerile pot fi luate în considerare pentru un scor ridicat (maxim 5 puncte) privind valoarea națională adăugată, numai dacă comentariile Statelor Membre furnizează elemente pozitive ce nu au fost considerate până acum de orice alt criteriu de premiere.

Statele membre trebuie să fie conștiente de faptul că vor fi transmise comentariile lor respectivilor aplicanți care nu au fost reținuți pentru co-finanțare.

Propunerile pot să primească până la 10 puncte. Nu există un scor minim de trecere pentru acest criteriu.

Concluzii ale etapei de premiere

Pe baza rapoartelor de sinteză și a scorurilor oferite de Contractor, aprobarea finală a scorurilor va fi luată în cadrul întâlnirii cu Contractorii și cu experții evaluatori și prezidată de comisie. Fiecare propunere va intra în una din cele 2 situații:

- orice propunere care îndeplinește un scor mai mic decât cel de trecere la oricare din cele de la 1 la 4 criterii va fi declarat „respins în etapa de premiere”.
- pentru propunerile care nu intră în situația descrisă mai sus, scorul total este calculat prin însumarea scorurilor sintezelor finale pentru cele 6 criterii de premiere.

5. Trasarea unei liste lungi de proiecte pentru etapa de revizuire

Odată cu finalizarea etapei de premiere, Comisia va stabili o listă lungă de propuneri ce vor fi aprobate pentru revizuire. Pe lângă faptul că se bazează pe scorul acordat în etapa de premiere, lista trebuie să ia în considerare 3 condiții stabilite de Regulamentul LIFE +:

- "cel puțin 50% din resursele bugetare LIFE+ dedicate acțiunilor proiectului vor fi alocate conservării naturii și biodiversității." (Art. 11)
- "Comisia va sigura o distribuție proporțională a proiectelor prin stabilirea unei alocări naționale anuale pentru perioada 2007-2010 și 2011-2013." (Art. 6.2)
- "Comisia se obligă să asigure cel puțin 15 % din buget proiectelor transnaționale." (Art. 6.7b)

Următorul tabel totalizează alocările naționale (în Euro) pe fiecare stat membru pentru solicitările LIFE+ 2011:

Stat Membru	Alocări 2009	Stat Membru	Alocări 2009
Austria	5 173 981 €	Letonia	2 570 998 €
Belgia	5 569 385 €	Lituania	2 936 886 €
Bulgaria	8 865 830 €	Luxembourg	2 920 329 €
Cipru	2 591 391 €	Malta	2 526 420 €
Cehia	5 702 526 €	Olanda	8 204 966 €
Danemarca	4 622 124 €	Polonia	17 763 612 €
Estonia	3 517 197 €	Portugalia	7 143 727 €
Finlanda	7 110 142 €	Romania	11 277 858 €
France	27 037 254 €	Slovacia	6 152 190 €
Germania	30 305 020 €	Slovenia	5 410 942 €
Grecia	9 485 287 €	Spania	26 307 202 €
Ungaria	6 895 995 €	Suedia	8 837 155 €
Irlanda	4 071 357 €	Marea Britanie	20 922 502 €
Italia	23 509 232 €	TOTAL	267 431 506 €

Pentru realizarea listei lungi de proiecte, vor fi aplicate următoarele reguli:

- orice propunere care cuprinde obiective de conservare a naturii și biodiversității, va fi luată în considerare pentru pragul de 50% pentru „natură și biodiversitate”. Astfel, acest prag nu va cuprinde numai proiectele depuse sub LIFE+ Natură și Biodiversitate, ci și proiectele depuse sub LIFE+ Informare și Comunicare ce vizează în principal probleme de natură sau biodiversitate. Aceste propuneri vor fi etichetate ca propuneri NAT/BDV ca opus propunerilor ENV/INF.
- Pentru fiecare propunere, trebuie să se identifice clar statul membru către care se face alocare financiară a CE. Această contribuție financiară CE este fie alocată statului membru în care solicitantul

este înregistrat, fie este alocată mai multor state membre, în cazul proiectelor transnaționale. În acest ultim caz, proporția contribuției financiare UE ce trebuie alocată unui stat membru este echivalentă cu suma contribuției CE cerută de partenerii din statul membru respectiv.

- În procesul descris în continuare, a contribuția financiară UE pentru o anumită propunere LIFE + se va baza, în mod normal, pe suma de co-finanțare UE solicitată pentru proiect. Rata de co-finanțare UE cerută (în %) este mai mare decât rata maximă de alocare conform regulilor stabilite în Regulamentul LIFE+ și în Ghidul de solicitare LIFE+, contribuția UE va fi recalculată pe baza ratei maxime de co-finanțare.
- Scorul dat fiecărei propuneri, pentru selecția în limitele bugetului alocărilor naționale, se va baza pe scorul acumulat al criteriilor de premiere 1- 6. Acest scor poate ajunge până la 100 de puncte. Acolo unde propunerile selectate necesită finanțări mai mari decât limitele stabilite de alocările naționale (vezi articolul 6 (8) al Regulamentului LIFE+), scorul aplicat fiecărei propuneri se va baza pe scorul acumulat al criteriilor de premiere 1 – 5 (fără a se lua în considerare criteriul 6 de premiere). Acest scor poate ajunge până la 90 de puncte.

Detaliile sunt următoarele

- a) Proiectele clasificate din punct de vedere al calității pentru sprijinirea conservării naturii și biodiversității se vor încadra în limita alocărilor naționale indicate. Acest proces se continuă până la minimum 50% (solicitat de Articolul 10(4) din Regulament) din bugetul total pentru anul respectiv consumat la nivel european. Acest proces încetează în momentul în care proiectele care dezvoltă conservarea naturii și a biodiversității pot fi transferate la nivel național sau dacă în timpul acestui proces, alocarea celui mai bun proiect viitor înseamnă orice subvenție la nivel național. În acest caz, proiectul se îndreaptă către o listă de rezervă.
- b) Proiectele viitoare (natura și biodiversitate, politica de mediu și guvernare, informare și comunicare) sunt stabilite în funcție de calitatea lor, în limita alocărilor naționale indicate. Acest proces încetează în momentul în care toate proiectele sunt distribuite sau toate alocările naționale indicate sunt consumate.
- c) La acest nivel, dacă bugetul încă mai este disponibil, este alocat proiectelor de pe lista de rezervă în baza „quality alone”, cu condiția ca 50% din buget să fie alocat proiectelor pentru conservarea naturii și biodiversitate. Punctajul acestor proiecte nu va include nici unul dintre punctele câștigate în vederea priorităților naționale sau comentariile statelor membre.
- d) O listă a proiectelor cu un maximum de 100% din buget, împreună cu o listă secundară (până la 30% din buget) au fost stabilite astfel.

Numai acele proiecte de pe lista care reprezintă până la 130% din bugetul disponibil vor intra în etapa de revizuire. În cazul în care există propuneri cu același punctaj, vor fi prioritare propunerile cu cea mai mare contribuție la nivelul Uniunii Europene.

6. ETAPA DE REVIZUIRE

Scopul etapei de revizuire este acela de a clarifica, pentru toate propunerile listate pe lista lungă și pe listele de rezervă, toate întrebările privind fezabilitatea, cost – eficacitatea și eligibilitatea acțiunilor individuale, conformitatea cu Regulamentul LIFE+ și Prevederile Comune, etc.

Pe perioada etapei de revizuire, Comisia poate să ceară solicitanților detalii privind diferite aspecte ale propunerii și/sau să introducă modificări sau îmbunătățiri propunerii originale. De asemenea, solicitanții pot fi rugați să șteargă anumite acțiuni și/sau să reducă bugetul proiectului, contribuția financiară CE și/sau rata de co-finanțare CE.

Solicitanții vor avea la dispoziție 15 zile calendaristice pentru a răspunde la întrebări și/sau pentru a introduce modificările sau îmbunătățirile cerute.

Aplicanții nu trebuie să introducă niciun fel de modificări la propunerea lor în afara celor solicitate de Comisie.

Trebuie menționat că orice solicitare din parte Comisiei privind întrebările, modificările sau îmbunătățirile aduse unei propuneri, nu impune un angajament pentru finanțarea propunerii. Mai mult chiar, pe baza răspunsului primit, Comisia poate să decidă reducerea bugetului proiectului sau chiar excluderea proiectului.

La finalul etapei de revizuire, se așteaptă ca toate proiectele să fie coerente și transparente și în conformitate cu cerințele tehnice și financiare ale Regulamentului LIFE+ și a Prevederilor Comune. Solicitanții propunerilor din lista scurtă vor fi informați cu privire la rezultatele etapei de revizuire și vor fi rugați să furnizeze 3 copii ale versiunii finale revizuite. În această etapă, toate angajamentele partenerilor/co-finanțatorilor vor fi confirmate în totalitate.

Aplicanții nu trebuie să introducă niciun fel de modificări unilaterale la propunerile deja revizuite după încheierea etapei de revizuire.

7. STABILIREA LISTEI SCURTE FINALE ȘI A LISTEI DE REZERVĂ CE VOR FI DEPUSE COMITETULUI LIFE+

La încheierea procesului de revizuire a propunerilor, se va realiza o listă scută de propuneri și o listă de rezervă ce vor fi finanțate. Aceste liste vor lua în considerare posibilele reduceri ale bugetului și/sau înlăturarea propunerilor din lista lungă și cea de rezervă ca rezultat al revizuirii. Este, deci, posibil ca una sau mai multe propuneri, ce se găseau pe lista de rezervă, să treacă pe lista scurtă finală de propuneri.

Procedura aplicată este identică cu procedura descrisă de pașii (a)-(d) din capitolul 5, excepție doar faptul că cele două liste de rezervă pentru NAT și ENV/INF nu completează decât 5 % fiecare, din bugetul total disponibil.

Dacă până în acest moment, rămân suficiente proiecte pentru natură și biodiversitate pentru a acoperi 50% din bugetul disponibil pentru co-finanțarea proiectului, valoarea propunerilor ENV/INF ce vor fi co-finanțate este, în orice caz, limitată la 50% din bugetul disponibil.

8. ÎNTÂLNIREA COMITETULUI LIFE+

Comitetul LIFE+ va fi rugat să ia o decizie cu privire la lista scurtă de propuneri reținute pentru finanțare la sfârșitul fazei de revizuire, precum și asupra listei de rezervă de propuneri. Următoarele documente vor fi depuse comitetului LIFE+:

1. lista tuturor propunerilor primite indicând, pentru fiecare proiect, rezultatele de admitere și eligibilitate, selecția tehnică și financiară (dacă este evaluată) și scorul final pentru cele 6 criterii de premiere (dacă sunt evaluate)
2. lista scurtă de propuneri propusă pentru finanțare (numele propunerii, numele solicitantului, finanțarea CE cerută, alocarea națională a finanțării CE)
3. lista de rezervă cu propuneri (numele propunerii, numele solicitantului, finanțarea CE cerută, alocarea națională a finanțării CE)
4. o explicație scrisă privind modul în care Comisia acordă atenție criteriilor de alocare stabilite în concordanță cu articolul 6 paragraful 2 al Regulamentului LIFE+, prioritățile anuale la nivel național și comentariile aduse în conformitate cu paragrafele 4 și 6 din Articolul 6 al Regulamentului LIFE+, respectând obiectivele și criteriile stabilite în articolul 1, 3 și 4 din Regulamentul LIFE+.

O dată ce Comitetul Life + a aprobat lista scurtă și de rezervă, aplicații vor fi înștiințați prin intermediul unei scrisori cu privire la rezultatele evaluării propunerilor și acolo unde este cazul , motivul respingerii. O copie a scrisorii va fi trimisă autorităților naționale LIFE+ indicate în ghidul de solicitare LIFE+.

Proiectele de pe lista de rezervă pot fi reținute pentru co-finanțare doar dacă are loc o retragere neașteptată a unei propuneri, pe perioada dintre întâlnirea comitetului și semnarea acordurilor individuale de grant. Solicitanții unor astfel de propuneri vor fi informați despre soarta propunerii lor în toamnă, 2011.

După aprobarea comitetului LIFE+, lista scurtă și lista de rezervă devin subiectul aprobării Parlamentului European, înainte de finalizarea și încheierea acordurilor de grant.

9. Detaliile formularelor de evaluare

Etapa de admitere, excludere si eligibilitate

Criteria de eligibilitate si excludere	
1. propunerea a fost trimisă Comisiei Europene via autoritate națională competentă și a fost primită de comisie înainte de termenul limită de depunere?	Da/Nu
2. propunerea a fost depusă în formatul electronic cerut, pe suport CD ROM sau DVD?	Da/Nu
3. au fost folosite formularele standard de solicitare LIFE+ 2011 (descărcabil de pe website-ul Comisiei)?	Da/Nu
4. sunt toate formularele LIFE+ 2011 ?	Da/Nu
5.formularele LIFE+ 2011 sunt tipărite (nu scrise de mână)?	Da/Nu
6. formularele A3, A4, A6 și A8 (acolo unde este cazul) prezintă clar evidențiate semnătura ștampilată și datată, cu numele și statutul celui care semnează?	Da/Nu
7. sumarul propunerii din formularul B1 este prezentat în una din limbile oficiale ale Uniunii Europene, alta decât malteza și irlandeza?	Da/Nu
8. următoarele anexe obligatorii au fost depuse în formatul electronic cerut? (numai autoritățile publice fac excepție de la această regulă): <ul style="list-style-type: none"> • "declarația simplificată financiară LIFE+ " (Excel file) • profitul și pierderile (pdf file) • certificatul de auditor, în cazul în care contribuția solicitată depășește 300000 Euro (pdf file) Pentru coordonarea beneficiarilor care sunt autorități publice: <ul style="list-style-type: none"> • „Declarația Autorității Publice” datată și semnată (in format .pdf) 	Da/Nu
9. toți beneficiarii sunt legal constituiți în UE?	Da/Nu
10. beneficiarii au completat declarația prin care arată că nu se încadrează în situațiile listate în articolul 93 (1) și 94 din regulamentul financiar?	Da/Nu

Criteria de eligibilitate	
1.proiectul se încadrează în una din cele trei direcții ale programului LIFE+ (Natura și Biodiversitate, Politică de Mediu și Guvernare, Informare și Comunicare)	Da/Nu

Etapa de selecție

Selecția tehnică

<i>Siguranța tehnică a participanților la proiect</i>	
1. toți beneficiarii proiectului prezintă viabilitate tehnică?	<i>Da/Nu</i>
<i>Scopul propunerii LIFE+?</i>	
1. propunerea corespunde scopului art. 1 și 4 din Regulamentul LIFE+	<i>Da/Nu</i>
<i>Întrebări specifice pentru fiecare componentă LIFE+</i>	
<i>1a. Criterii aplicabile tuturor proiectelor LIFE+ Natură și Biodiversitate</i>	
1. cel puțin 25 % buget este alocat acțiunilor de conservare concrete (sau, alternativ, propunerea se încadrează în oricare din excepțiile indicate în secțiunea 2.2 și 2.3 din Ghidul aplicantului 2011 - LIFE+ Natură și Biodiversitate)?	<i>Da/Nu</i>
<i>1b. Criterii aplicabile numai propunerilor LIFE+ Natura</i>	
1. acțiunile propuse urmăresc implementarea obiectivelor Directivelor UE Păsări și Habitate și urmăresc măsuri de conservare a speciilor și/sau tipurilor de habitate acoperite de anexele relevante ale directivelor Păsări sau Habitate?	<i>Da/Nu</i>
2. pentru acțiunile orientate spre situri, investițiile pe termen lung sunt durabile și asigură un statut adecvat de conservare?	<i>Da/Nu/n.a.</i>
3. acțiunile propuse sunt bune practici sau măsuri demonstrative?	<i>Da/Nu</i>
4. acțiunile propuse se desfășoară pe teritoriul Statelor Membre acolo unde directivele Păsări și Habitate se aplică sau sunt acoperite de excepțiile prevăzute în Ghidul aplicantului 2011 – LIFE+ Natură și Biodiversitate?	<i>Da/Nu</i>
<i>1c. Criterii aplicabile pentru propunerile LIFE+ Biodiversitate</i>	
1. acțiunile propuse sunt legate de obiectivele Comunicării COM(2006) 216 final - "Halting the loss of biodiversity by 2010 – and beyond" și de obiectivele Comunicatului Comisiei COM (2010) 4 final „Opțiuni pentru o viziune și o țintă europeană privind biodiversitatea după 2010”?	<i>Da/Nu</i>
2. acțiunile propuse sunt măsuri inovative sau demonstrative?	<i>Da/Nu</i>
3. acțiunile propuse se desfășoară pe teritoriul Statelor Membre sau sunt acoperite de excepțiile prevăzute la secțiunea 1.6.8 din ghidul aplicantului 2011 – LIFE+ Natură și Biodiversitate?	<i>Da/Nu</i>
<i>2. Criterii aplicabile tuturor propunerilor LIFE+ Politici și Governare de Mediu</i>	

1. acțiunile inovative sau măsurile demonstrative propuse sunt în legătură cu „ariile prioritare de acțiune” stabilite în ghidul de solicitare LIFE+ Politici și guvernare de mediu, sau este o acțiune „...pentru dezvoltarea și implementarea...armonioasă, comprehensivă și monitoring pe termen lung al pădurilor și interacțiunilor de mediu” (Regulamentul LIFE+, articolul 3.2. (d))?	Da/Nu
2. acțiunile propuse se desfășoară pe teritoriul Statelor Membre sau sunt acoperite de excepțiile prevăzute la secțiunea 1.6.8 din ghidul aplicantului 2011 – LIFE+ Politici și Guvernare de Mediu?	Da/Nu
3. Criterii aplicabile tuturor proiectelor LIFE+ Informare și Comunicare	
1. acțiunile propuse sunt acțiuni de comunicare/campanii de creștere a conștientizării asupra mediului, protecției naturii sau conservării biodiversității, care ajută mediul politic european de luare a deciziei și/sau furnizează informații cetățenilor Europei; sau sunt campanii de creștere a conștientizării pentru prevenirea incendiilor forestiere și/sau activități de instruire pentru agenții implicați în stingerea incendiilor ?	Da/Nu
2. partenerul proiectului (beneficiarul coordonator și beneficiarii asociați) deține capacitatea adecvată din punct de vedere tehnic/experiența în mediu/prevenirea incendiilor forestiere, <u>precum și</u> experiență în comunicare?	Da/Nu
3. proiectul include activități de monitorizare a creșterii acțiunilor de comunicare/campanii de conștientizare orientate spre publicul țintă?	Da/Nu
4. acțiunile propuse se desfășoară pe teritoriul Statelor Membre sau sunt acoperite de excepțiile prevăzute la secțiunea 1.6.8 din ghidul aplicantului 2011 – LIFE+ Informare și Comunicare?	Da/Nu

Etapa de selecție

Selecția financiară

Criteria financiare de selecție	
1. informația disponibilă este corespunzătoare declarației solicitantului referitoare la întrebarea nr. 10 din etapa de eligibilitate?	Da/Nu
2. conform informației disponibile, solicitantul este aplicabil din punct de vedere financiar (având la bază pierderile și profitul, bilanța și raportul auditului – acolo unde sunt necesare)?	Da/Nu
3. conform informației disponibile, partenerii și solicitantul au capacitatea de a finanța proiectul și/sau administra sumele pentru bugetul propus, pe perioada proiectului?	Da/Nu
4. toți beneficiarii contribuie financiar la propunerea de buget?	Da/Nu
4. toți beneficiarii proiectului sunt absenți din Sistemul Comisiei de avertizare timpurie?	Da/Nu

Etapă de primărie

1. Coerența tehnică și calitatea propunerii

În evaluarea acestui criteriu, următoarele puncte trebuie să fie luate în considerare

1. contextul pre-operațional este descris bine (probleme și amenințări, stadiul activităților pregătitoare, autorizări etc.)?

2. există o legătură clară și logică între amenințări și probleme, obiective, acțiuni și rezultate așteptate este una logică?

3. se arată clar modul în care, unde, când și de către cine vor fi realizate acțiunile? Sunt descrise clar și cuantificate, iar informația furnizată este suficientă pentru a evalua eligibilitatea acestora? Sunt furnizate harti dacă este relevant?

4. rezultatele așteptate sunt descrise clar și cuantificate? Sunt incluși indicatori de evaluare a progresului proiectului?

5. bugetul este justificat și coerent și sunt prezentate costurile acțiunilor și a măsurilor propuse (proiectul este cost-eficient)?

6. din punct de vedere operațional sunt bine organizate și controlate proiectul și structurile de management? sunt mijloacele necesare propuse (echipamente, personal, etc) pentru o corectă punere în aplicare? Parteneriatul este adecvat/suficient/competent/coerent pentru obiectivele și rezultatele așteptate?

7. lista produselor livrabile și măsurabile este completă și coerentă cu rezultatele așteptate?

8. planificarea este realistă (durata acțiunilor pregătitoare și a procedurilor de autorizare condiții climatice nefavorabile, etc.)?

9. potențialele dificultăți sunt corect estimate (fezabilitatea acțiunilor, riscuri potențiale, etc.) și au fost prevăzute diferite acțiuni de prevenire a acestora, de exemplu consultarea inițială a stakeholderilor, un plan pentru situații neprevăzute? Mai sunt necesare avize, autorizații și cerințe EEA pentru a putea implementa proiectul sau acestea există deja?

10. în cazul cumpărării terenurilor, sunt respectate criteriile menționate în ghidul de solicitare LIFE +?

11. proiectul poate fi aprobat printr-un efort minim al revizuirii tehnice?

Etapa de premiere

2. Calitatea și coerența financiară

În evaluarea acestui criteriu, următoarele puncte trebuie să fie luate în considerare

1. solicitantul asigură o contribuție financiară corespunzătoare bugetului proiectului?
2. informațiile financiare din formularele FA și FC sunt în conformitate cu angajamentele financiare individuale ale solicitantului și partenerilor/co-finanțatorilor?
3. informațiile privind cheltuielile din formularele FA - FC și F1 - F7 sunt consistente?
4. bugetul este echilibrat (venitul – excluzând contribuția „in kind” – egal cu cheltuielile)?
5. rata de co-finanțare UE cerută este în conformitate cu regulile ratei maxime de co-finanțare, așa cum se specifică în Articolul 5.3 Regulamentul LIFE+ și în ghidul de solicitare LIFE+?
6. costurile de personal propuse în formularul F1 sunt rezonabile și suficient detaliate?
7. costurile de călătorie și diurnă din F2 sunt rezonabile, suficient detaliate și corect alocate?
8. costurile pentru asistență externă din formularul F3 sunt rezonabile, suficient detaliate și corect alocate? Regulile de depreciere sunt corect aplicate, dacă este relevant?
9. acolo unde costurile pentru asistență externă depășesc 35% din bugetul total al proiectului, există o explicație coerentă de justificare nivelul ridicat de sub-contractare?
10. unde este relevant, costurile bunurilor durabile din formularele F4a, F4b și F4c sunt rezonabile, suficient detaliate și corect alocate ? Regulile de depreciere sunt corect aplicate ?
11. acolo unde este relevant, costurile pentru cumpărarea terenurilor, închirierea și plățile compensatorii unice din formularul F5 sunt rezonabile și suficient detaliate? În cazul cumpărării terenurilor, a fost adăugată o scrisoare din partea autorității competente sau din partea unui notar, care să facă referire la faptul că prețul per hectar nu depășește media tipului de teren și a locației? (dacă nu, un astfel de document trebuie furnizat în etapa de revizuire)?
12. costurile consumabilelor din formularul F6 sunt rezonabile, suficient detaliate și corect alocate?
13. „alte costuri” din formularul F7 sunt rezonabile, suficient detaliate și corect alocate?
14. Costurile specificate în formularul F8 și FA sunt în conformitate cu pragul maxim de 7% din costurile directe eligibile (excluzând costurile cumpărării de terenuri)?
15. bugetul propus al proiectului exclude cheltuielile neeligibile așa cum se specifică în Prevederile Comune?
16. in cazul unui funcționar public s-a ținut cont de procentul de 2% din salariu?
17. proiectul prezintă valoarea pentru bani? Costurile vor fi respectate numai atunci când este posibil? Costurile sunt în conformitate cu reglementările naționale? Costurile de management ale proiectului (atât pentru solicitant, cât și pentru Comisie) sunt corespunzătoare luând în considerare dimensiunea și scopul proiectului?

Etapa de premiere

3. Contribuția la obiectivele generale LIFE+

În evaluarea acestui criteriu, următoarele puncte trebuie să fie luate în considerare

1. În ce măsură problemele de importanță europeană abordate de propunere iau în considerare obiectivele legislației și politicii de mediu europene și lista indicativă de teme descrisă în ghiduri?

2. În ce măsură propunerea va furniza o contribuție semnificativă în rezolvarea problemelor menționate?

3. În ce măsură propunerea contribuie la implementarea, îmbunătățirea și dezvoltarea politicii și legislației comunitare, incluzând integrarea mediului în alte politici?

4. În ce măsură rezultatele proiectului asigură continuitatea și permanența pe termen lung?

Etapa de premiere

4. Valoarea europeană adăugată, complementaritatea și uzul optim al finanțării europene

În evaluarea acestui criteriu, următoarele puncte trebuie să fie luate în considerare

1. În ce măsură sunt satisfăcute criteriile (a), (b), (c) sau (d) din Articolul 3. 2. al Regulamentului LIFE+? de exemplu, în ce măsură se arată valoarea adăugată europeană dincolo de minimul de cerințe stabilite?

2. În ce măsură propunerea include monitorizarea, estimarea și evaluarea măsurilor pentru acțiunile propuse, pentru diseminarea rezultatelor și a experiențelor proiectului, monitorizarea și estimarea activităților sunt adecvate pentru proiectul în cauză?

3. În ce măsură propunerea include comunicarea, experience-sharing, rețeaua și diseminarea activităților? Sunt respectate toate cerințele de comunicare? Activitățile sunt adecvate și bine definite pentru scopul comunicării și diseminării rezultatelor și experiențelor proiectului?

4. În ce măsură stakeholderii sunt implicați în proiect?

5. În ce măsură proiectul ia în considerare „carbon footprint” (amprenta carbonului) în implementare și management?

6. În ce măsură propunerea arată că au fost luate în considerare și alte surse de finanțare europene?

7. Propunerea utilizează finanțarea LIFE+ în vederea obținerii unor rezultate sustenabile și acolo unde este necesar, să obțină și alte surse de finanțare în viitor?

8. Există riscul ca unele dintre acțiuni să prezinte măsuri compensatorii pentru alte proiecte (Articolul 6 din Directiva Habitate), sau unele cofinanțate provin din compensarea plății altor proiecte? (Articolul 6)

9. Există vreun indiciu că propunerea include acțiuni care vor fi oricum finanțate, chiar și în cazul în care nu va fi disponibilă o finanțare LIFE+?

Etapa de premiere

5. Caracterul transnațional

În evaluarea acestui criteriu, următoarele puncte trebuie să fie luate în considerare

1. dacă este relevant, care este valoarea adăugată a abordării transnaționale a propunerii?

Etapa de premiere

6. Conformitatea cu prioritățile anuale la nivel național propuse de Statele Membre și valoarea europeană adăugată în măsura comentariilor aduse de autoritatea națională competentă LIFE+

În evaluarea acestui criteriu, următoarele puncte trebuie să fie luate în considerare

1. dacă prioritățile anuale pentru LIFE+ 2011, au fost propuse de Statele Membre acolo unde s-a prevăzut că se va desfășura proiectul, în ce măsură propunerea este compatibilă cu acestea?

2. în ce măsură comentariile autorității naționale aduc argumente privind propunerea, ce nu sunt incluse în celelalte criterii de premiere?

ANEXĂ: GRAFICUL ALOCĂRILOR NAȚIONALE

Graficul descrie procesul de alocare în cadrul proiectului așa cum este stabilit în capitolului 5. Nu se va înlocui decizia Comisiei C(2008)1246.

